

**PROGRAM ZAJĘĆ DLA OSÓB BEZROBOTNYCH I
ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM
UCZESTNICZĄCYCH W ZAJĘCIACH
W KLUBIE INTEGRACJI SPOŁECZNEJ MIEJSKIEGO OŚRODKA
POMOCY RODZINIE W KONINIE
W OKRESIE LIPIEC 2008 – GRUDZIEŃ 2010 R.**

WSTĘP

Klub Integracji Społecznej został uruchomiony na podstawie Zarządzenia Nr 415/IV/2006 Prezydenta Miasta Konina z dnia 18.05.2006 roku.

Zadaniem klubu jest przede wszystkim aktywizacja osób bezrobotnych. Klub Integracji Społecznej jest prowadzony przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie, a głównym celem jego działalności jest reintegracja zawodowa i społeczna osób długotrwale bezrobotnych, a także osób dotkniętych innymi problemami i zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu miasta Konina. Zadania realizowane przez Klub Integracji Społecznej wynikają także z przyjętej Uchwałą Rady Miasta Konina Nr 720 z dnia 3 października 2006 roku "Lokalne Strategie Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Konina na lata 2006 – 2015", w części dotyczącej programów pomocy społecznej, profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Działalność Klubu Integracji Społecznej wpisana jest w Lokalny System Pomocy Dziecku i Rodzinie oraz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w mieście Koninie. Ponadto program jest spójny ze "Strategią Rozwoju Konina na lata 2007-2015", uchwaloną przez Radę Miasta Konina 27 czerwca 2007 roku, Uchwała nr 116.

W 2007 roku Klub Integracji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie realizował przyjęty Zarządzeniem Nr 52/V/2007 Prezydenta Miasta Konina z dnia 09.08.2007r. "Program zajęć dla osób bezrobotnych uczestniczących w zajęciach w Klubie Integracji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie w okresie lipiec-grudzień 2007 r." Powstały w tym okresie trzy regularne grupy zajęciowe, w których wzięło udział ok. 50 osób – bezrobotnych klientów MOPR. Podczas uczestnictwa w programie realizowanym w Klubie Integracji Społecznej zatrudnienie znalazło 25 osób. Spośród uczestników zajęć usamodzielniało się lub też choćby okresowo uniezależniło się od pomocy finansowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie 19 osób, co pozytywnie wpłynęło także na ich rodziny.

W bieżącym okresie celowe jest uwzględnienie w programie zagrożenia wykluczeniem

społecznym, na jakie narażone są osoby długotrwale bezrobotne. Wynika to z negatywnych zjawisk społecznych towarzyszących długotrwałemu bezrobociu oraz z nawarstwiania się przyczyn trudnej sytuacji życiowej osób nimi dotkniętych. Szczególnie zwraca uwagę m. in. zjawisko bezdomności. Bezdomność jest formą skrajnego wyłączenia społecznego. Jest zjawiskiem społecznym, które wskazuje bezpośrednio na fakt, że braki w uregulowaniach makrosystemu generują wzrost i przewlekłość problemów społecznych. Zjawisko to jest silnie związane z bezrobociem, dysfunkcją rodzin i ubóstwem, czynnikiem towarzyszącym jemu jest patologia społeczna.

Uchwałą Rady Miasta Konina z dn. 26.11.2007 r. wprowadzono do realizacji przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie "Program wychodzenia z bezdomności na lata 2007 – 2015". Zakłada on m. in. działania o charakterze profilaktycznym – zapobieganie bezdomności, działania o charakterze osłonowym oraz działania o charakterze aktywizującym – zmierzające do wyprowadzenia z bezdomności.

OPIS PROBLEMU

Istotą pracy socjalnej jest między innymi nauczenie jednostki ludzkiej podejmowania aktywnego, świadomego wysiłku, a nie tylko dążenie do otrzymania pożądanego dóbr. To także kształtowanie pozycji społeczno-zawodowej jednostki w społeczeństwie, budowanie poczucia własnej wartości i zdobywanie uznania społecznego. Nie ulega więc wątpliwości, że w każdej kulturze to, co nazywamy pracą jest wartością zajmującą wysoką pozycję w hierarchii wartości. Liczne badania potwierdzają jak dramatyczne i złożone są konsekwencje długotrwałego braku pracy. Jako pierwsze są odczuwalne skutki natury ekonomicznej - utrata źródła utrzymania, idące za tym zubożanie, ale w dalszej perspektywie pojawia się cała masa problemów natury społecznej i psychologicznej. Długotrwały brak pracy powoduje: bezradność, fatalizm, zmniejsza motywację, umiejętności samodzielnego poszukiwania pracy, wpływa negatywnie na stan zdrowia, popycha do uzależnień, dezintegruje rodzinę, niejednokrotnie prowadzi do jej rozpadu, w skrajnych przypadkach prowadzi do zaburzeń psychicznych, depresji. Człowiek znajdujący się w takiej sytuacji nie jest w stanie sam dokonać jej zmiany. Niezbędna w takiej sytuacji jest indywidualna praca z bezrobotnym (poradnictwo, terapia, wsparcie), zaliczana do tak zwanych miękkich form przeciwdziałania bezrobociu, wymaga dużo czasu, ale mimo to na całym świecie jest coraz powszechniej stosowana. W Koninie zamieszkuje 80 tysięcy 140 osób (dane na dzień 31.12.2007 r.). Bezrobocie w mieście na dzień 31 marca 2008 r. wynosiło 10,7 %. Głównym powodem korzystania ze świadczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koninie jest bezrobocie. W ostatnim roku na 6933 osób korzystających z pomocy (na podstawie ustawy o pomocy społecznej) przypadają 4045 osoby w środowiskach, w których występowało bezrobocie. Wśród podopiecznych u 703 osób dysfunkcją powodującą konieczność przyznania świadczeń pomocy społecznej był alkoholizm. Ponadto w ubiegłym roku pod opieką Ośrodka znalazło się 116 osób bezdomnych. Pozostałe osoby korzystały

z innych przyczyn, często powodem objęcia pomocą była więcej, niż jedna okoliczność. Na terenie miasta Konina z roku na rok zwiększa się liczba osób bezdomnych. Konflikty w rodzinie, przemoc w rodzinie, bezrobocie oraz nadużywanie alkoholu to przeważnie główne przyczyny bezdomności. Bezdomność jest formą skrajnego wyłączenia społecznego. Zjawisko to jest silnie związane z bezrobociem, dysfunkcją rodzin i ubóstwem, czynnikiem towarzyszącym jemu jest patologia społeczna.

Program skierowany jest do osób długotrwale bezrobotnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, mieszkańców Konina, których atrakcyjność na rynku pracy z różnorodnych złożonych powodów jest obniżona. Szczególnego uwzględnienia wymaga tutaj także zjawisko bezdomności. Bezdomność, jej złożone przyczyny oraz szczególnie dotkliwe społeczno – ekonomiczne skutki, jest problemem społecznym o zasięgu i znaczeniu nie tylko lokalnym, ale i ogólnokrajowym. Różnorodne formy planowanych przedsięwzięć, wpisanych w lokalne strategie rozwiązywania problemów społecznych muszą uwzględniać takie działania, które łączą zaspokajanie podstawowych potrzeb pojedynczych osób bezdomnych ze skutecznym doprowadzaniem do zatrzymania ich w miejscu pobytu, przy aktywnym udziale jednostek samorządu terytorialnego. Osobom bezdomnym najczęściej towarzyszy m. in. zjawisko bezrobocia, pogłębiając ich trudną sytuację ekonomiczną oraz społeczną.

Program ma zatem na celu aktywizację zawodową i społeczną także osób bezdomnych. Poprzez przygotowanie uczestników do podjęcia zatrudnienia stworzone zostaną warunki do wychodzenia z bezdomności i uczestniczenia w życiu społecznym.

CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Odbudowanie i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy oraz uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez aktywne uczestnictwo i ukończenie cyklu zajęć w Klubie Integracji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Złagodzenie psychologicznych skutków bezrobocia oraz towarzyszących mu problemów, a dalej zmotywowanie do aktywnego poszukiwania pracy.

2. Budowanie pozytywnego myślenia, zwiększenie motywacji, wzmacnianie wiary we własne możliwości, pozytywnej samooceny, przełamywanie stereotypów, poznanie własnych predyspozycji i mocnych stron, poznanie technik radzenia sobie ze stresem (w tym radzenia sobie z cyklicznym bezrobociem).
3. Wyposażanie uczestników Klubu w umiejętności samodzielnej, aktywnego efektywnego, poszukiwania pracy i promowania własnej osoby, ułatwianie zdobywania informacji o wolnych miejscach pracy, kontaktów z innymi instytucjami świadczącymi usługi dla bezrobotnych, umożliwienie korzystania z indywidualnych porad specjalistycznych związanych z poruszaniem się na rynku pracy.
4. Aktywizowanie adresatów programu – osoby bezdomne – do rozwiązywania problemu bezdomności i zagrożeń wykluczeniem społecznym poprzez wykorzystanie ich własnych uprawnień oraz wspieranie w kierunku usamodzielnienia.
5. Nauczenie uczestników programu rozwiązywania trudnych, konfliktowych sytuacji rodzinnych.
6. Zapoznanie osób bezrobotnych z urządzeniami technicznymi (komputer, Internet, telefon, ksero) oraz nauka umiejętności ich obsługi.

Cele te będą realizowane poprzez podejmowanie następujących zadań w ramach poszczególnych modułów:

<i>Lp.</i>	<i>Zadania do realizacji</i>	<i>Odpowiedzialni za realizację</i>	<i>Ilość godzin</i>
1.	Rekrutacja uczestników.	Pracownicy socjalni Klubu Integracji Społecznej, pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie,	20
2.	Zawarcie kontraktów socjalnych z uczestnikami zajęć, ustalenie form i warunków współpracy.	Pracownicy socjalni Klubu Integracji Społecznej, pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie,	50
3.	Utworzenie grup zajęciowych liczących po około 10 osób każda.	Pracownicy socjalni Klubu Integracji Społecznej,	-
4.	Przeprowadzenie warsztatów psychoedukacyjnych “Komunikacja i integracja”.	Doradca zawodowy, pedagog, (umowa zlecenie)	9
5.	Przeprowadzenie warsztatów aktywnego poszukiwania pracy.	Doradcy zawodowi Wojewódzkiego Urzędu Pracy	20
6.	Przeprowadzenie warsztatów psychoedukacyjnych “Asertywność, autoprezentacja, rozmowa kwalifikacyjna z pracodawcą”.	Doradca zawodowy, pedagog, (umowa zlecenie)	9
7.	Indywidualne spotkania z psychologiem – sporządzanie diagnozy osobowościowej.	Psycholog Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie,	20

8.	Indywidualne spotkania z doradcą zawodowym (dyżury) – sporządzanie profilu predyspozycji i preferencji zawodowych.	Doradca zawodowy Wojewódzkiego Urzędu Pracy,	10
9.	Spotkanie informacyjne na temat poszukiwania pracy za granicą.	Doradca zawodowy Wojewódzkiego Urzędu Pracy,	3
10.	Zajęcia tematyczne z radcą prawnym na temat: - zakładania działalności gospodarczej / kurs przedsiębiorczości; - ekonomia społeczna, spółdzielczość socjalna, - prawo pracy oraz przepisy BHP,	Radca prawny Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie,	9
11.	Indywidualne porady prawne – dyżury,	Radca prawny Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie,	50
12.	Język angielski/język niemiecki (do wyboru),	Studenci Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej – wolontariat,	20
13.	Bezpłatny dostęp do komputera oraz Internetu, także nauki obsługi komputera,	Informatycy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie,	-
14.	Propagowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego (wyjście do kina itp.),	Pracownicy socjalni Klubu Integracji Społecznej,	-
15.	Poradnictwo socjalne, praca socjalna, pomoc finansowa, monitoring, wsparcie merytoryczne,	Pracownicy socjalni Klubu Integracji Społecznej,	-
16.	Wspieranie w uzyskaniu zatrudnienia	Pracownicy socjalni Klubu Integracji Społecznej,	-

Zajęcia dodatkowe – dla osób bezdomnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

17.	Profilaktyka zdrowotna, psychospołeczne aspekty zdrowia i choroby – zajęcia warsztatowe.	Pedagog/terapeuta (pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie lub umowa-zlecenie);	8
18.	Edukacja dotycząca szkód zdrowotnych spowodowanych uzależnieniem w tym zajęcia wykładowo-warsztatowe.	Pedagog/terapeuta (pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie lub umowa-zlecenie);	4
19.	Spotkania grupy wsparcia dla osób bezdomnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Pedagog, psycholog, terapeuta (pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie lub umowa-zlecenie);	30

Realizacja jednego modułu programu rozkłada się na ok. 6 miesięcy. Maksymalna ilość uczestników danej grupy wynosi 8 – 10 osób.

ODBIORCY PROGRAMU

Osoby bezrobotne, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, w tym osoby bezdomne, podopieczni MOPR w Koninie oraz pozostali chętni mieszkańcy Konina o obniżonym statusie

atrakcyjności na rynku pracy.

REALIZATORZY – PARTNERZY

1. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie.
2. Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu, oddział zamiejscowy w Koninie.
3. Powiatowy Urząd Pracy w Koninie.
4. Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Koninie; Mobilne Centrum Informacji Zawodowej.
5. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie.

ZASIĘG

Miasto Konin.

PLANOWANE EFEKTY

- złagodzenie psychologicznych skutków bezrobocia i towarzyszących im problemów;
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, stworzenie warunków do wychodzenia z bezdomności i przywrócenia do uczestniczenia w życiu rodzinnym i społecznym;
- zmotywowanie do aktywnego poszukiwania pracy poprzez budowanie pozytywnego myślenia, zwiększenia motywacji, wzmacnianie wiary we własne siły, pozytywnej samooceny, przełamanie stereotypów, poznanie własnych predyspozycji i mocnych stron, poznanie technik radzenia sobie ze stresem, w tym radzenia sobie z cyklicznym bezrobociem;
- zwiększenie możliwości uzyskania zatrudnienia;
- nauka korzystania z indywidualnych porad specjalistycznych związanych z poruszaniem się na rynku pracy, a także z rozwiązywaniem problemów rodzinnych oraz problemów natury socjalno-bytowej;
- aktywizacja zawodowa uczestników zajęć KIS; w tym uzyskanie zatrudnienia;
- podniesienie własnej atrakcyjności na rynku pracy, gotowość do podjęcia zatrudnienia, czynne uczestnictwo w życiu społeczności lokalnej;

KOSZTY PROGRAMU

Realizacja programu finansowana jest w ramach budżetu jednostki organizacyjnej samorządu terytorialnego – Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie – sekcja Klub Integracji Społecznej; ze środków na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także z innych środków w przypadku ich pozyskania.

MONITORING I EWALUACJA

Monitorowanie przebiegu reintegracji społecznej i zawodowej uczestników zajęć w Klubie. Wykorzystanie informacji z powyższych działań do ewentualnych zmian zadań programowych. Określenie efektywności przebiegu reintegracji zawodowej poprzez ustalenie ilości osób, które po zakończeniu uczestnictwa w programie podejmą dalsze działania mające na celu usamodzielnienie się, uzyskanie zatrudnienia, lub podejmą zatrudnienie na otwartym rynku pracy, a osoby bezdomne wyjdą z bezdomności.

Opracowali:

Anna Kwaśniewska

Katarzyna Klimek

Andrzej Radniecki

Konin, czerwiec 2008 r